

ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΥΔΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

1. α. Για τη μικροβιολογική ανάλυση του νερού, το δείγμα τοποθετείται σε αποστειρωμένες φιάλες χωρητικότητας τουλάχιστον 250 ml. Όταν το δείγμα προέρχεται από δίκτυο, το οποίο χλωριώνεται, τότε οι φιάλες πρέπει να περιέχουν και ανάλογη ποσότητα υποθειώδους νατρίου. Κατάλληλες φιάλες δανείζονται από το ΚΒΙΕΣ, κατόπιν έγκαιρης (περίπου ένα 10ήμερο νωρίτερα) τηλεφωνικής παραγγελίας στο 210 8049080. Οι φιάλες πρέπει να παραμένουν κλειστές μέχρι τη στιγμή της δειγματοληψίας.

β. Για τη μικροβιολογική ανάλυση εμφιαλωμένου νερού απαιτείται ποσότητα 1,5 λίτρου. Συνεπώς, όταν δειγματοίζονται φιάλες του 0,5L., λαμβάνονται 3 φιάλες της ίδιας παρτίδας ως 1 δείγμα. Για την αντίστοιχη χημική εξέταση επαρκεί 1 φιάλη. Το δείγμα αποστέλλεται στο εργαστήριο χωρίς να έχει ανοιχθεί.

2. Η θερμοκρασία εντός του ισοθερμικού ψυγείου, σε όλη τη διάρκεια μεταφοράς των δειγμάτων και μέχρι την άφιξη του στο Εργαστήριο, πρέπει να είναι κατά το δυνατόν κάτω των 8°C.

3. Τα δείγματα πρέπει να φθάνουν στο εργαστήριο σε λιγότερο από 18 ώρες από τη λήψη του πρώτου δείγματος.

4. Για τη χημική ανάλυση απαιτούνται πρόσθετες φιάλες δειγματοληψίας (πλαστικές τύπου pet όγκου τουλάχιστον 500 ml), χωρίς να απαιτούνται άσηπτες συνθήκες δειγματοληψίας και μεταφορά τους σε ισοθερμικό ψυγείο.

5. Για λειτουργικούς λόγους των εργαστηρίων, είναι προτιμότερο, τα δείγματα να αποστέλλονται τις ημέρες Δευτέρα έως Τετάρτη και να παραλαμβάνονται από το Κ.Β.Ι.Ε.Σ. μέχρι τις 13:00.

Σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ. δείγματα από απομακρυσμένες περιοχές, υποψία τροφολοιμώξεως κλπ.) τα δείγματα δύναται να αποσταλούν και σε διαφορετικό χρονοδιάγραμμα, μετά από συνεννόηση με το εργαστήριο.

6. Τα ληφθέντα δείγματα καταχωρούνται στο Πρωτόκολλο Δειγματοληψίας Ύδατος, το οποίο, αφού συμπληρωθούν όλα τα απαραίτητα πεδία, υπογράφεται από τον υπεύθυνο δειγματοληψίας και την Διοικητή-Διευθυντή της αποστέλλουσας Μονάδος-Αρχής.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΒΡΥΣΗ

7. Ο δειγματολήπτης πρέπει να τηρεί τα παρακάτω:

- α. Πριν τη δειγματοληψία πλένει τα χέρια του ή φοράει γάντια μιας χρήσεως.
- β. Δεν καπνίζει κατά τη διάρκεια της δειγματοληψίας.
- γ. Δεν φυσάει προς το δείγμα.
- δ. Δεν τρώει ή πίνει κατά τη διάρκεια της δειγματοληψίας.
- ε. Αποφεύγει την επιμόλυνση του εξωτερικού μέρους των φιαλών.

ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΥΔΑΤΟΣ

στ. Εάν ο σκοπός της δειγματοληψίας είναι ο έλεγχος του νερού όπως αυτό καταναλώνεται καθημερινά, τότε απλώς ανοίγει τη βρύση και γεμίζει τη φιάλη (χωρίς να αφαιρεθεί οποιαδήποτε πρόσθετη συσκευή της βρύσης και χωρίς να απολυμανθεί το στόμιο αυτής).

ζ. Εάν ο σκοπός της δειγματοληψίας είναι ο έλεγχος του νερού, όπως αυτό φθάνει μέχρι τη βρύση, τότε πριν από τη δειγματοληψία πρέπει να αφαιρεθεί οποιαδήποτε πρόσθετη συσκευή (π.χ. φίλτρο), ακολούθως να απολυμανθεί το στόμιο της βρύσης, στη συνέχεια να τρέξει ελάχιστα νερό από τη βρύση (για να απομακρυνθεί η απολυμαντική ουσία) και τέλος να γεμίσει η φιάλη.

η. Όταν απαιτείται απολύμανση του στομίου της βρύσης αυτή πραγματοποιείται είτε με φλόγα (με φλόγιστρο ή με βαμβάκι εμποτισμένο με οινόπνευμα) είτε με εμβάπτιση του στομίου της βρύσης για 2 έως 3 min σε διάλυμα υποχλωριώδους Νατρίου (δηλ. χλωρίνης) $\approx 1\text{mg/l}$ ή σε αιθανόλη (οινόπνευμα) 70%.

θ. Προκειμένου να γεμίσει τη φιάλη, αφαιρεί το καπάκι της, χωρίς να ακουμπήσει με τα χέρια του το εσωτερικό του πώματος ή τα χείλη του στομίου της φιάλης.

ι. Η φιάλη πρέπει να γεμίσει, αφήνοντας πάντα περίπου 2-3cm αέρα στο επάνω μέρος της.

ια. Αφού γεμίσει η φιάλη, την κλείνει προσεκτικά, αποφεύγοντας την επαφή των χεριών με το εσωτερικό της φιάλης ή του πώματος.

ιβ. Το δείγμα αμέσως μετά τη λήψη του τοποθετείται στο ισοθερμικό ψυγείο, που είναι εφοδιασμένο με τα απαραίτητα ψυκτικά σώματα (παγοκύστες).

ιγ. Ποτέ δεν πρέπει να τοποθετείται κάποιο ξένο σώμα (π.χ. θερμόμετρο) στο εσωτερικό των φιαλών, πριν ή μετά από τη λήψη του δείγματος.

ιδ. Λαμβάνεται μέριμνα για τη σωστή συσκευασία – μεταφορά των δειγμάτων, έτσι ώστε να μην κινδυνεύουν να σπάσουν.

ιε. Εάν δεν πρόκειται να αποσταλούν άμεσα, τότε τα δείγματα κρατούνται σε σκοτεινό χώρο υπό ψύξη (όχι κατάψυξη).

ιστ. Τα δείγματα **δεν πρέπει να καταψυχθούν.**

ΤΕΧΝΙΚΗ ΛΗΨΗΣ ΝΕΡΟΥ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΗΣ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ

1. Η δειγματοληψία γίνεται με εμβάπτιση αποστειρωμένης φιάλης σε βάθος 10 έως 30cm με τη βοήθεια τηλεσκοπικού στηρίγματος. Η φιάλη αρχικά βυθίζεται στο νερό οριζόντια και έπειτα γυρνά σε κατακόρυφη θέση μέχρι να γεμίσει νερό.

2. Προκειμένου για δειγματοληψία από το εισερχόμενο στη δεξαμενή νερό (μετά την επεξεργασία και χλωρίωση), το δείγμα λαμβάνεται σε κάποια απόσταση από το σημείο εισόδου του νερού στη δεξαμενή, έτσι ώστε να έχει σταθεροποιηθεί η συγκέντρωση του χλωρίου.

3. Η δειγματοληψία νερού μετά τα φίλτρα ή από τις σωληνώσεις που τροφοδοτούν τη δεξαμενή, γίνεται από ειδικές βρύσες με τον τρόπο που περιγράφεται στην παράγραφο 7.